

ÇÖZÜMLERİ

1. "Koro" benzetmesi, birden çok unsurun (burada farklı gölge tonlarının) birlikte, uyum içinde etkileyici bir bütün üretmesini çağırıştırır. A seçeneği tek bir unsurun baskınlığına; B, D ve E ise uyumun bozulmasına/ azalmasına gönderme yapar; metinse tam tersini vurgular.

Cevap: C

2. Dikkat azaldığı için verimlilik azalacaktır. Beynin uyarıcılara karşı alışkın hâle gelmesi de anlamı tamamlamaktadır.

Cevap: B

3. Cümlede "menfaat karıştığı anda iyilik olmaktan çıkar" ifadesi, karşılık beklentisiyle yapılan iyiliğin değerini kaybedeceğini anlatır. Bu da iyiliğin çıkar gözetmeden yapılması gerektiği düşüncesine karşılık gelir.

Cevap: B

4. I. cümle → Konum ve volkanik yapıdan söz edilmiş. Doğru.
II. cümle → İsmi kaynağı açıklanmış. Doğru.
III. cümle → Ekonomik faaliyetler (tarım, balıkçılık). Doğru.
IV. cümle → Turizmin geliştiği söyleniyor, nüfus yoğunluğu hakkında bilgi yok. Yanlış.
V. cümle → Doğal güzellik vurgusu var. Doğru.

Cevap: D

5. I. cümlede "hepsi" belgisiz zamiri, II. cümlede "bu" işaret sıfatı, III. cümlede "fazla" miktar zarfı ve IV. cümlede "küçük" niteleme sıfatı vardır. V. cümlede yer-yön zarfı yoktur.

Cevap: E

6. Parçadaki "getirdiği" kelimesinde k > ğ yumuşaması vardır.

Cevap: C

7. I. cümlede "çocuklar" kelimesi özne, "sabah erkenden" zarf tümlecisi, "bahçeye" yer tamlayıcısı ve "koştular" yüklemidir.

Cevap: A

8. Metin baştan sona göç süreci ve göçün izlenmesi/ etkileri üzerine kuruludur. IV numaralı cümle ise kabuk desenlerinin farklılığından söz ederek konu dışına çıkıp akışı kesmektedir.

Cevap: D

9. İlk paragrafta (I-II-III) köşe yazılarında farklı görüşlere yer verme gerekliliği anlatılmıştır. IV. cümle ile artık bu davranışın sonuçları (eleştirel düşünmeye katkı sağlamaması) üzerinde durulmuştur. Dolayısıyla ikinci paragrafın IV. cümleyle başlaması uygun olur.

Cevap: C

10. Metinde “ancak günlük gereksinim besinlerle karşılanamadığında ve uzman denetiminde düşünülebilir” ifadesi, takviyenin koşullu ve denetimli kullanılabileceğini söyler.

Cevap: C

11. Parçada “yargılamak yerine” ifadesi empati yapılması gerektiğini gösterir. Bu nedenle, düşüncenin devamı “biz olsak nasıl davranırdık” gibi empati kurmayı anlatan bir cümleyle tamamlanmalıdır. Diğer şıklar olumsuz ya da yargılayıcıdır, metnin anlamına ters düşer.

Cevap: B

12. Metinde “aşıların düzenli olarak uygulanması gerektiği” ve “bazı hastalıkların ortadan kalktığı” vurgulanmış. Ayrıca “aşılama oranlarının düşmesi hastalıkların yeniden görülmesine yol açar” ifadesi de var. Ancak “aşıların her yaşta yapılması gerektiği” yönünde bir bilgi verilmemiştir.

Cevap: D

13. Paragrafta anlatıcı sesinin, olayları yazarın doğrudan yorumundan uzaklaştırdığı, bunun yerine karakterlerin duygu ve düşüncelerine alan açtığı belirtiliyor. Bu da anlatıcının karakterlerin iç dünyasını derinlemesine yansıtmaya işlevine sahip olduğunu gösterir.

Cevap: C

14. Parçada, dizi sayısının artmasıyla senaryo kalitesinin düştüğü (B), bazı yönetmenlerin özgün işlerle öne çıktığı (C), uluslararası başarının ve ekonomik katkının olduğu (A) ve izleyici ilgisinin azaldığı (D) belirtilmiştir. Ancak televizyon dizilerinin sinema sektörüne zarar verdiği yönünde bir ifade yoktur.

Cevap: E

15. Parçanın genelinde, dizi sayısındaki hızlı artışın nitelik açısından sorun yarattığı, yani nicel büyümenin kalite düşüşüne neden olduğu vurgulanmıştır.

Cevap: B

16. Parantezler arasında toplama veya çıkarma işlemi bulunan işlemlerde parantezleri uygun şekilde açmak işlem kolaylığı sağlar.

$$\frac{\left(5 + \frac{1}{3}\right) - \left(4 - \frac{2}{3}\right)}{6 - \frac{1}{2} + \left(\frac{1}{2} + 3\right)} = \frac{5 + \frac{1}{3} - 4 + \frac{2}{3}}{6 - \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + 3}$$

$$= \frac{1 + \frac{3}{3}}{9} = \frac{2}{9}$$

Cevap: D

17. $\frac{6^6 + 27^2}{54^2 + 3^8}$

$$= \frac{3^8 \cdot 2^6 + (3^3)^2}{(2 \cdot 3^3)^2 + 3^8} = \frac{3^6 \cdot 2^6 + 3^6}{2^2 \cdot 3^6 + 3^8}$$

$$= \frac{3^6(2^6 + 1)}{3^6(2^2 + 3^2)} = \frac{64 + 1}{4 + 9}$$

$$= \frac{65}{13} = 5$$

Cevap: B

18. $\frac{2\sqrt{3} - 3\sqrt{2}}{2 - \sqrt{6}}$

Çözüm yapılırken payda eşleneği olan $(2 + \sqrt{6})$ ile çarpılarak çözülebilir. Farklı çözüm yolu görmek için bu soruda ortak parantezi şöyle uygulayabiliriz.

$$2\sqrt{3} = \sqrt{4 \cdot 3} = \sqrt{12}$$

$$3\sqrt{2} = \sqrt{9 \cdot 2} = \sqrt{18}$$

$$2 - \sqrt{6} = \sqrt{4} - \sqrt{6}$$

$$\frac{2\sqrt{3} - 3\sqrt{2}}{2 - \sqrt{6}} = \frac{\sqrt{12} - \sqrt{18}}{\sqrt{4} - \sqrt{6}}$$

$$= \frac{\sqrt{6}(\sqrt{2} - \sqrt{3})}{\sqrt{2}(\sqrt{2} - \sqrt{3})} = \frac{\sqrt{6}}{\sqrt{2}} = \sqrt{3}$$

Cevap: B

19. $a^3 + b^3 = (a + b) \cdot (a^2 - ab + b^2)$

$$\begin{aligned} & \frac{1997^3 + 1^3}{1997^2 - 1996} - 1 \\ &= \frac{(1997 + 1) \cdot (1997^2 - 1997 \cdot 1 + 1)}{1997^2 - 1996} - 1 \\ &= \frac{1998 \cdot (1997^2 - 1996)}{1997^2 - 1996} - 1 \\ &= 1998 - 1 = 1997 \end{aligned}$$

Cevap: D

20. $0 < a < 3a^2$

Her tarafı a ile bölelim;

$$\frac{0}{a} < \frac{a}{a} < \frac{3a^2}{a}$$

$$0 < 1 < 3a$$

$$\frac{1}{3} < a \text{ olur.}$$

$$b - 1 = 6 \cdot a$$

$$\frac{b - 1}{6} = a \text{ ifadesine göre;}$$

$$\frac{1}{3} < \frac{b - 1}{6}, \text{ 6 ile çarpalım.}$$

$$2 < b - 1, \quad 3 < b$$

Buna göre, en küçük tam sayı değeri 4 olur.

Cevap: B

21. $\frac{4a - 2}{3} = b$ içler dışlar çarpımı yapılırsa,

$$4a - 2 = 3b$$

$$4a = 3b + 2 \text{ olur.}$$

$$\frac{2a - 1}{2} = b - 2 \text{ içler dışlar çarpımı yapılırsa,}$$

$$2a - 1 = 2b - 4$$

$$2a = 2b - 3 \text{ olur.}$$

$$4a = 3b + 2 \text{ denklemini düzenlenirse,}$$

$$2 \cdot 2a = 3b + 2$$

$$2 \cdot (2b - 3) = 3b + 2$$

$$4b - 6 = 3b + 2$$

$$b = 8 \text{ olur.}$$

Cevap: B

22. $\left(\frac{1}{4} \ominus 3\right) = 4 \square k$

$$\frac{1}{\frac{1}{4}} - \frac{1}{3} = 4 + k + 1$$

$$4 - \frac{1}{3} = 4 + k + 1$$

$$-\frac{1}{3} - 1 = k$$

$$-\frac{4}{3} = k$$

Cevap: C

23. ABCD sayısının 6 ile kalansız bölünebilmesi için 2 ve 3 ile tam bölünmesi gerekir. Bundan dolayı sayı çift olmalıdır. CD en çok 98 seçilirse ABCD sayısının rakamları toplamı 3'ün katı olacak şekilde 1098 olabileceğinden CD en çok 98 olur.

Cevap: D

TASARI & DEV KADRO

24. $AB - BA = 45$

$$9 \cdot (A - B) = 45$$

$$A - B = 5$$

$$\downarrow \quad \downarrow$$

$$9 \quad 4$$

$$8 \quad 3$$

$$7 \quad 2$$

$$6 \quad 1$$

AB'nin en büyük ve en küçük değerleri toplamı;

$$94 + 61 = 155 \text{ olur.}$$

Cevap: A

25. Kız öğrenci sayısı x ise erkek öğrenci sayısı $(35 - x)$ olur.

$$3 \cdot x + 2 \cdot (35 - x) = 75$$

$$3x + 70 - 2x = 75$$

$$x = 5$$

Kız sayısı 5 ve erkek sayısı 30 olur. Kızların sayısı erkeklerin sayısından 25 eksiktir.

Cevap: D

26.

Baba	Oğul
$47 - x$	x
x	-2

→ Baba oğlunun yaşındayken oğlunun doğmasına 2 yıl olduğundan yaşı (-2) ile ifade edilir.

İki kişi arasında yaş farkı değişmeyeceğinden;

$$47 - x - x = x - (-2)$$

$$47 - 2x = x + 2$$

$$3x = 45$$

$$x = 15 \text{ tir.}$$

Baba'nın yaşı $47 - 15 = 32$ olur.

Cevap: B

27. Aracın hızı V ve yolun uzunluğu x km olursa;

$$x = (V + 20) \cdot 4 = (V - 10) \cdot 8$$

$$4V + 80 = 8V - 80$$

$$160 = 4V$$

$$40 = V$$

$$x = (V + 20) \cdot 4$$

$$x = (40 + 20) \cdot 4$$

$$x = 240 \text{ km}$$

Cevap: D

28. %20 indirim uygulanırsa $180 \cdot \frac{80}{100} = 144$ TL'ye satılır. Bu fiyat üzerinden yapılan ikinci indirimle 108 TL'ye satılıyor. Yapılan indirim $144 - 108 = 36$ TL olur. % x indirim uygulanırsa;

$$144 \cdot \frac{x}{100} = 36$$

$$x = 25 \text{ olur.}$$

Cevap: D

29. Eşkenar üçgenin alanı $= \frac{a^2 \sqrt{3}}{4}$ tür.

$$\frac{a^2 \sqrt{3}}{4} = 9\sqrt{3} \Rightarrow a^2 = 36$$

$$a = 6 \text{ br}$$

$$\text{Çevre} = 3 \times 6 = 18 \text{ br bulunur.}$$

Cevap: A

30. Kısa kenar uzunluğu x br ise uzun kenar uzunluğu $3x$ br olur.

$$A = x \cdot 3x = 3x^2 = 108$$

$$x^2 = 36$$

$$x = 6 \text{ br}$$

$$\begin{aligned} \text{Çevresi} &= 2 \cdot (x + 3x) = 2 \cdot 4x = 2 \cdot 4 \cdot 6 \\ &= 48 \text{ br} \end{aligned}$$

Cevap: D

ÇÖZÜMLERİ

1. Metinde “yerleşik yaşam”, “tapınaklar, kütüphaneler”, “resim ve heykel sanatı” ifadeleri geçmektedir. Bu özellikler Uygurlara aittir. Çünkü Uygurlar, Türk tarihinde yerleşik hayata geçen ilk Türk devletidir ve sanat, mimari, edebiyat alanlarında ileri düzeye ulaşmışlardır.

Cevap: C

2. Metinde anlatılan sistem İktisadi Sistemi’dir. Bu sistemin amacı, devletin gelirlerini düzenlemek, asker beslemek ve merkezî otoriteyi güçlendirmektir. Ancak dinî eğitimi geliştirmek iktisadi sisteminin amacı değildir.

Cevap: D

3. Kuruluş döneminde Osmanlı Devleti henüz merkezîyetçi bir yönetim anlayışına sahip değildi; bu yapı Fetret Devri’nden sonra gelişmiştir. Diğer seçenekler Osmanlı’nın kısa sürede büyümesinde etkili faktörlerdir.

Cevap: C

4. Metinde “İtilaf Devletlerinin kanal üzerinden Hindistan’a ulaşmasını engellemek amacıyla asker gönderildi.” deniyor. Yani Osmanlı Devleti burada saldırı durumundadır. Ancak başarı sağlanamamıştır. Bu durumda doğru çıkarım, A seçeneğidir.

Cevap: A

5. Sultan Abdülmecid Dönemi’nde (1839-1861), özellikle Tanzimat Fermanı sonrasında Osmanlı Devleti Batı’ya yönelmiş ve ekonomik olarak zor duruma düşmüştü. Bu dönemde İngiltere ve Fransa, Osmanlı’ya borç vererek Osmanlı Devleti’ni mali yönden kendilerine bağımlı hâle getirmeyi, böylece dış politikasını etkilemeyi ve iç işlerine karışmayı amaçlamışlardır. I ve II numaralı öncüller etkilidir.

Cevap: B

6. Bu ifade, Türk milletinin bağımsızlığını dış güçlerden değil, kendi iradesiyle kazanacağını vurgular. Bu düşünce ilk kez Amasya Genelgesi (22 Haziran 1919)’nde yer almıştır.

Cevap: C

7. İkinci İnönü Savaşı (Mart 1921) Türk ordusunun kazandığı ikinci büyük savunma savaşıdır. Bu zafer, TBMM’nin uluslararası alanda tanınmasını sağlamış, özellikle de İtilaf Devletleri’nin Londra Konferansı’nı toplamasına neden olmuştur. Bu konferansta TBMM ilk kez resmen davet edilmiştir.

Cevap: A

8. Türk Ceza Kanunu → İtalya’dan,
Türk Medeni Kanunu → İsviçre’den,
Türk Ticaret Kanunu → Almanya’dan,
Borçlar Kanunu → İsviçre’den,
Belediye Kanunu → Fransa’dan alınmıştır.

Cevap: C

9. Atatürk burada gençliğe ve eğitime vurgu yaparak milletin geleceği için bilimsel ve akılcı eğitimi öne çıkarmıştır. Bu da laiklik ilkesinin eğitimde akıl ve bilime dayalı olma yönünü yansıtır.

Cevap: E

10. Atatürk bu sözüyle, bireylerin ve toplumun rehberinin bilimsel düşünce ve akıl olması gerektiğini ifade etmiştir. Bu, Türk inkılabının dayandığı en temel ilkelere biridir.

Cevap: B

11. Baltık ülkeleri (Litvanya, Letonya, Estonya) SSCB’den ayrıldıktan sonra BDT’ye katılmamıştır. Bu ülkeler Batı yanlısı bir politika izleyerek Avrupa Birliği ve NATO’ya yönelmişlerdir.

Cevap: C

12. Yalta Konferansı (Şubat 1945); Roosevelt, Churchill ve Stalin arasında yapılmıştır. Bu konferansta Almanya'nın teslim olmasının ardından ülkenin işgal bölgelerine ayrılması, BM'nin kurulması, Polonya'da seçim yapılması ve savaş suçlularının yargılanması gibi kararlar alınmıştır. Ancak Almanya'nın toprak bütünlüğünün korunması kararı alınmamıştır; tam tersine ülke dört işgal bölgesine ayrılmıştır.

Cevap: E

13. Kuzey Anadolu Fay Hattı, Marmara Denizi'nden başlar ve doğuya doğru sırasıyla Düzce, Bolu, Çorum, Amasya, Tokat, Erzurum yönünde uzanır. Hatay ise bu hattın değil, Doğu Anadolu Fay Hattı'nın üzerinde yer alır.

Cevap: D

14. Toros Dağları batıdan doğuya doğru Bey, Bolkar, Aladağ, Amanos gibi kollarla uzanır. Ancak Canik Dağları, Karadeniz Bölgesi'nin Orta Karadeniz kesiminde yer alır ve Kuzey Anadolu Dağları sistemine aittir.

Cevap: B

15. Nemrut Gölü: Bitlis sınırlarında Nemrut Dağı'nın kraterinde oluşmuştur. Volkanik kökenlidir. ✓
Tuz Gölü: İç Anadolu'da yer alan bu göl, tektonik çöküntü alanında bulunur. Tektonik kökenlidir. ✓
Meke Gölü: Konya'da, bir volkan konisinin kraterinde yer alır. Volkanik kökenlidir. ✓
Avlan Gölü: Antalya yakınlarında bulunur; ancak karstik değil, tektonik bir çukurluğa yerleşmiştir. ✗
Köyceğiz Gölü: Ege Bölgesi'nde yer alır, fay hattı boyunca oluşmuştur. Tektonik kökenlidir. ✓

Cevap: D

16. A) Yanlış → Ege Bölgesi, zeytin üretiminin en fazla yapıldığı bölgedir.
B) Doğru → Akdeniz iklimi pamuk ve turuncgil için uygundur.
C) Doğru → Karasal iklim tahıl tarımını destekler.
D) Doğru → Karadeniz iklimi, çay ve fındık için elverişlidir.
E) Doğru → Trakya'da (Marmara) ayçiçeği tarımı geniş yer kaplar.

Cevap: A

17. Bu ünvan Afyonkarahisar şehrine aittir. Çünkü Ege-İç Anadolu-Akdeniz bölgelerin kesişim noktasındadır.

Cevap: E

18. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanı tarafından ilan edilen olağanüstü hâl, Resmî Gazete'de yayımlandıktan sonra TBMM'nin onayına sunulur. TBMM, OHAL ilanını görüşüp kabul veya reddetme yetkisine sahiptir.

Cevap: D

19. 1982 Anayasası'na göre bütçe kanun teklifini sadece Cumhurbaşkanı yapabilir. Milletvekilleri bütçe teklifi veremez.

Cevap: C

20. Yargılama kararı TBMM tarafından verilir, yargılama ise Anayasa Mahkemesi tarafından yapılır.

Cevap: B

21. Uyarma cezası, memurun görevinde veya davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğini bildiren en hafif disiplin cezasıdır. Kanuna göre, "Görevine veya görev mahalline geç gelmek, erken ayrılmak veya izinsiz olarak görev mahallini terk etmek" fiili uyarma cezasını gerektirir.

Cevap: C

22. Türk Medeni Kanunu'na göre, normal şartlarda kadın ve erkek 17 yaşını doldurunca evlenebilir. 16 yaşını doldurmuş kişiler ise olağanüstü durumlarda ve pek önemli bir neden bulunması hâlinde, mahkeme izniyle evlenebilirler. Bu izin verme yetkisi, Aile Mahkemesi hâkimine aittir. Yani, evlendirme memuru ya da nüfus müdürlüğü değil, doğrudan yargı kararı gerekir.

Cevap: A

23. Anayasa'ya uygunluk denetimi yalnızca Anayasa Mahkemesi tarafından yapılır. Bu mahkeme; kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve TBMM içtüzüğünün Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla iptal davasına bakar. Dolayısıyla iptal yetkisi ona aittir.

Cevap: D

24. Ceza muhakemesinde soruşturma evresini yürüten, delil toplayan, şüpheliyi çağıran ve nihayetinde kamu davası açıp açmama kararı verme yetkisi Cumhuriyet savcısına aittir. Kolluk birimleri savcı adına işlem yapabilir ancak kamu davası açma yetkisi yoktur. Mahkemeler ise soruşturma değil kovuşturma aşamasında görev yapar.

Cevap: C

25. Soru, astronomi ve matematikte yaptığı çalışmalarla bilinen; Zeyç Cedit Sultani adlı eseriyle tanınan bir bilim insanını soruyor. Bu eser, Uluğ Bey'e aittir.

Cevap: A

26. Halide Edip Adıvar, hem edebiyat hem de siyaset alanında etkin bir isimdir. "Sinekli Bakkal", "Ateşten Gömlek", "Vurun Kahpeye" gibi eserlerinde Millî Mücadele'nin ruhunu işlemiştir. Aynı zamanda Sultanahmet Mitingi'ndeki konuşmasıyla halkı bağımsızlık için harekete geçirmiştir.

Cevap: B

27. 25. Kış Paralimpik oyunları 2026 yılında İtalya'nın Milano ve Cortina kentlerinde yapılacaktır.

Cevap: E

28. Dünya üzerindeki zaman dilimleri, başlangıç noktası olarak 0° Greenwich meridyenini esas alır. Bu meridyenin doğusuna ve batısına doğru her 15°'lik fark, 1 saatlik zaman farkı oluşturur.

Cevap: A

29. 2024 yılında Türkiye, "İlk İnsanlı Uzay Misyonu"nu gerçekleştirmiştir. Türk Hava Kuvvetleri pilotu Alper Gezeravcı, Uluslararası Uzay İstasyonu'na giderek birçok bilimsel deney yürütmüştür. Bu olay, Türkiye'nin uzay çalışmalarında önemli bir dönüm noktasıdır.

Cevap: B

30. 2026 yılında İslam Dünyası'nın Kültür Başkenti Tataristan'ın başkenti Kazan ev sahipliği yapacak.

Cevap: C

TASARI & DEV KADRO